

20.11.2024

**Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta
yksittäistapauksessa, Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n Bomossenin, Makilan ja
Påvalsbyn aurinkovoimalahanke, Kemiönsaari**

Sisällys

Hanke	1
Hankkeesta vastaava	1
Asian vireilletulo	1
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu	2
Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot	2
Hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista	4
Asian käsittely	5
ELY-keskuksen ratkaisun perustelut	7
Selvittäölovelvollisuus ja jatkotoimenpiteet	15
Sovelletut säännökset	16
Muutoksenhaku	16
Päätöksestä tiedottaminen	16
Asiakirjan hyväksyntä	16
Liitteet	16
Jakelu	17
Tiedoksi	17

Hanke

Bomossenin, Makilan ja Påvalsbyn aurinkovoimalahanke, Kemiönsaari

Hankkeesta vastaava

Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy
c/o Fortum Renewables Oy
PL 100
00048 Fortum

Asian vireilletulo

Fortum Renewables Oy:n tytäryritys Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy on 20.6.2024 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ("ELY-keskus") päätöstä, siitä edellyttävätkö Kemiönsaaren kuntaan suunniteltavat Bomossenin, Makilan sekä Påvalsbyn aurinkovoimalahankkeet ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ("YVA-menettely"). ELY-keskus käsittelee erillisiä, mutta saman hankkeesta vastaavan suunnittelemlia hankkeita yhtenä hankekokonaisuutena.

20.11.2024

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n tarveharkintapyynnön mukaiseen hankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu Fortum Renewables Oy:n jokaisesta hankealueesta laatimat YVA-tarvearvioinnit (päiväys 20.6.2024) sekä lumijälkilaskentojen raportit. Hankkeesta vastaava on täydentänyt YVA-tarveharkintapyyntöään 2.9.2024 hankealueiden arkeologisilla selvityksillä ja 16.9.2024 maisemaselvitysten alustavalla yhteenvedolla. Seuraavassa osiossa esitetään kuvaus hankkeesta sekä sen ympäristöstä ja ympäristövaikutuksista hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen perusteella.

Hankkeen kuvaus, sijainti ja tekniset ratkaisut

Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy suunnittelee yhteensä 131 hehtaarin aurinkovoimalahankkeen rakentamista Kemiönsaarelle. Hanke koostuu kolmesta erillisestä osa-alueesta, joiden pinta-alat ovat 69 hehtaaria (Bomossen), 27 hehtaaria (Makila) ja 35 hehtaaria (Påvalsby). Hankealueet sijaitsevat 0,4–2,5 kilometrin etäisyydellä Kemiön keskustaaajamasta sen pohjois- ja lounaispuolilla. Suunnitellun aurinkovoimalahankkeen kokonaistehoksi arvioidaan yhteensä 123 MW.

Aurinkopaneelit asennetaan hankealueelle joko ruuvipaalu- tai painovoimaisella perustuksella. Aurinkopaneelien lisäksi rakennetaan huoltotiet, ja sisäistä sähkönsiirtoa ja -varastointia varten maakaapelointi, muuntoasemat ja mahdollinen sähköenergiavarasto. Muuntoasemat sijoitetaan öljynkeräysastioilla varustettuihin kontteihin.

Alustavan suunnitelman mukaan Bomossenin ja Makilan alueet liitetään maakaapeleilla osa-alueiden yhteiselle sähköasemalle, joka rakennetaan Påvalsbyn osa-alueen sisälle. Sähköasemalta toteutetaan liittyminen noin yhden kilometrin päässä sijaitsevalle Fingridin Kemiön sähköasemalle maakaapelilla.

Hankealueet ovat pääosin peltoviljelykäytössä ja sisältävät joitakin metsätalousalueita. Bomossenin alueelle Norrlångviikintielle sijoittuu ulkoilureitti ja lisäksi alueen lähiympäristöön sijoittuu kalliokivilouhos. Hankkeen eri osa-alueille sijoittuvat Caruna Oy:n Parainen-Kemiö sekä Fingridin Salo-Kemiö 110 kV:n voimajohdot.

20.11.2024

Rakentamisen aikana hankealueelta poistetaan puusto, tasoitetaan maasto sekä rakennetaan riista-aita hankealueen ympärille. Maakaapeli reiteillä tehdään tarvittavat kaivu-, maansiirto- ja asennustyöt. Hankkeen arvioitu elinkaari on 40 vuotta. Jos aurinkovoimalatoiminta ei jatku, rakenteet puretaan ja hankealueet vapautuvat muuta maankäyttöä varten. Syntyvät jätteet käsitellään ja kierrätetään asianmukaisesti ja ennen hankkeen toteuttamista tehdään tarkka jätteenkäsittelysuunnitelma.

Hankealueen nykytila

Suunniteltu aurinkovoimahanke tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Hankealueella on voimassa Varsinais-Suomen maakuntakaava ja lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat 0,5-2,3 kilometrin päässä. Bomossenin osa-alueelle sijoittuu Kemiön keskustan osayleiskaava ja osa-alueen länsipuolella on Seveso III direktiivin mukainen suoja- ja konsultointivyöhyke. Varsinais-Suomen maakuntakaavassa hankealue sijoittuu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita. Lähialueiden yleiskaavoissa on muun muassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden tai erityisen tärkeiden alueiden tai kohteiden merkintöjä.

Bomossenin ja Makilan osa-alueet sijaitsevat 500 ja 700 metrin päässä Kemiön taajama-asutuksesta ja Pávalsbyn alue Pávalsbyn kylämäisen asutusalueen pohjoispuolella. Yhden kilometrin sisällä hankealueesta on 64 asuinrakennusta ja 28 vapaa-ajanrakennusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat 10 metrin päässä hankealueen reunasta. Bomossenin alueella Norrlångviikintiellä sijaitsee pyöräilyreitteinä tunnettu ”Rannikkoreitti” ja Makilan alueesta noin 240 metrin päässä sijaitsee Kemiön ulkoilureitti.

YVA-tarvearviointiraporteissa on tuotu esille liikennemäärät eri puolilla hankealuetta sijaitsevilla seutu- ja yhdysteillä. Lähin seututie on Dragsfjärdintie.

Hankealueen kallioperä koostuu pääasiassa joko graniitista tai trondhjemiitistä ja maaperä savesta. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen selvitetään myöhemmässä vaiheessa.

Hankealueen pintavedet koostuvat pelto-ojista, jotka laskevat mereen noin 2–10 kilometrin päässä hankealueesta. Hankealueelle sijoittuu useita valuma-alueita. Hankealueelle ei sijoitu pohjavesialueita ja lähin pohjavesialue sijaitsee kolmen kilometrin päässä. Hulevesiselvitys tehdään myöhemmässä vaiheessa.

Hankealue koostuu pääosin viljellystä pellostä ja pieni osa on sekametsää. Stormossenin Natura-alue sijaitsee lähimmillään kahden kilometrin päässä ja lähin yksityinen luonnonsuojelualue 260 metrin päässä. Tausta-aineistojen pohjalta hankealueelta ei ole tiedossa luontoarvojen takia huomioitavia kohteita tai elinympäristöjä tai havaintoja luontodirektiivin liitteen IV tai uhanalaisista lajeista. Hankealueelle on tehty maastokauden 2024 aikana luontoselvitys, jossa selvitettiin muun muassa pesimälinnustoa, kasvillisuutta ja liito-oravan esiintymistä.

20.11.2024

Hankealueen lähellä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Hankealueen lähiympäristössä sijaitsee joitakin maisemallisesti arvokkaita, historiallisia sekä useita paikallisesti arvokkaita rakennuskohteita. Hankealueen lähiympäristössä on myös useita arkeologisia kohteita.

Hankkeesta vastaavan arvio ympäristövaikutuksista

Aurinkovoimahankkeen myötä hankealueen maankäyttö muuttuu ja peltoa poistuu viljelykäytöstä yhteensä noin 121 hehtaaria. Hanke ei vaikeuta maankuntakaavan toteuttamista ja sen eri toimintojen sijoittelussa on otettu huomioon maankuntakaavan muinaismuisto- ja luonnonsuojelukohteet. Hankealueen aitaaminen rajoittaa alueella liikkumista, mutta hanke ei vaikuta retkeily- ja ulkoilureittien käyttämiseen. Lähietäisyydellä sijaitsevaan asutukseen kohdistuu maisemavaikutuksia. Hankkeen sähkönsiirron vaikutukset maankäyttöön nähdään vähäisinä ja hankkeella voi olla välillisiä vaikutuksia maankäytön sijoittumiseen ja toimintaan voimajohtoalueella.

Hankkeen rakennusaikana liikenteen määrä lisääntyy ja toiminnanaikainen liikenne koostuu 1–2 kertaa vuodessa tapahtuvista huoltokäynneistä. Aurinkovoimalahankkeen rakennusvaiheessa yhteisvaikutuksia voi aiheutua läheisen louhoksen liikenteen kanssa. Rakentamisen aikaiset vaikutukset arvioidaan lyhytkestoisiksi ja vähäisiksi.

Hankkeen rakentamisen aikana liikenteen päästöt ja mahdollinen pölyäminen lisääntyvät väliaikaisesti. Muuten hanke edistää Suomen ilmastotavoitteita. Ilmastopäästöt arvioidaan myöhemmässä vaiheessa.

Hankkeella ei sen toiminnan aikana ole vaikutuksia maa- ja kallioperään. Rakentaminen aiheuttaa vähäisiä ja paikallisia vaikutuksia maaperään. Hankkeen rakentamisella ei arvioida olevan merkittäviä pintavesivaikutuksia eikä vesistökuormitusta aiheudu toiminnan aikana.

Hankkeen vaikutukset luontoarvoihin arvioidaan olemassa olevan tiedon pohjalta vähäisiksi, koska hankealueella tai sen vaikutusalueella ei sijaitse esimerkiksi Natura- tai luonnonsuojelualueita, MAALI- tai FINIBA-alueita tai arvokkaita geologisia muodostumia. Rakentamisen aikana eläimistölle voi aiheutua paikallisia melu- ja pölyhaittoja. Aurinkopaneelit voivat aiheuttaa linnuille törmäysriskin. Vaikutusten arviointia tullaan tarkentamaan luontoselvityksistä saatavan tiedon perusteella. Alueen aitaaminen estää eläinten liikkumisen hankealueen läpi.

Hankkeen arvioidaan maiseman muuttumisen myötä vaikuttavan paikallisesti arvokkaisiin maisemallisiin kohteisiin (Bomossenin alue) sekä paikallisesti arvokkaisiin rakennuskohteisiin ja historiallisiin kohteisiin (Påvalsbyn alue). Aurinkovoimala voi näkyä hankealueiden läheisiltä kallioalueilta ja hankealueille sijoittuvien tai niihin rajautuvilta teiltä (Dragsfjärdintie, Norrlångvikintie) avautuvat maisemakuvat muuttuvat. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia arkeologisiin kohteisiin. Hankkeen maisemavaikutuksia ei arvioida merkittäviksi.

20.11.2024

Hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaiset riskit arvioidaan pieniksi. Muuntamojen öljyn valuminen ympäristöön on estetty niiden yhteyteen rakennetuilla öljynkeräyskaukaloilla. Hankealueella tullaan tekemään pelastussuunnitelma ja paloturvallisuusselvitykset.

Hankkeen sähkönsiirron ympäristövaikutuksia lievennetään valitsemalla esisuunnittelun aikana vaikutuksiltaan vähäisin vaihtoehto. Lähimmillään kilometrin etäisyydellä suunnittelusta hankkeesta sijaitsee IBV Suomi Oy:n suunnittelema Påvalsyn aurinkovoimalahanke. Myös kaksi muuta aurinkovoimalahanketta sijaitsee noin 3–7 kilometrin päässä. Välimatkojen takia muilla hankkeilla ei arvioida olevan yhteisvaikutuksia Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n suunnitteleman hankkeen kanssa.

Maisemavaikutuksien lieventämistoimenpiteet suunnitellaan tarkemmin hankkeen jatkovaiheissa ja niitä ovat muun muassa aurinkopaneelien sijoittaminen, reunavyöhykkeen muoto sekä olemassa oleva tai istutettava kasvillisuus. Nykyisen kasvillisuuden ja puustoisten saarekkeiden säilyttäminen näköesteinä sekä aurinkopaneelien mataluus lieventävät tehokkaasti maisemavaikutuksia. Samoja toimenpiteitä käytetään myös sähkönsiirron rakenteiden maisemavaikutusten lieventämisessä.

Asian käsittely

Viranomaisten kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi lausunnot YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta Kemiönsaaren kunnalta, Varsinais-Suomen alueelliselta vastuumuseolta ja Varsinais-Suomen liitolta. Lausuntopyyntöä täydennettiin maisemaselvitysten yhteenvedolla sekä arkeologisten inventointien tuloksilla 16.9.2024 ja annettiin viranomaistahoille mahdollisuus täydentää aiemmin annettuja lausuntojaan 2.11.2024 mennessä.

Kemiönsaaren kunnan tekninen lautakunta tuo lausunnossaan esille, että aurinkovoimalla ei vielä ole omaa lainsäädäntöä maankäyttö-, rakennus- tai YVA-laissa ja alueidenkäyttölain uudistus tulee sisältämään aurinkovoimaan liittyvät säädökset. Teollisen kokoluokan aurinkoenergianhankkeiden suunnittelussa käytetään ainakin suunnittelutarveratkaisua ja tarvittaessa kunta päättää kaavoituksen tarpeellisuudesta. Toiseen Kemiönsaaren suunnitteilla olevaan aurinkovoimalahankkeeseen on myönnetty suunnittelutarveratkaisu ja toiseen on päätetty aloittaa osayleiskaavoitus. Kumpaankaan hankkeeseen ei ole vaadittu YVA-menettelyn soveltamista. Myöskään Kemiönsaaren Aurinkovoiman Oy:n suunnittelemaan hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä, vaan kolmen erillisen hankealueen ympäristövaikutusten arviointi voidaan toteuttaa niiden jatkosuunnittelussa suunnittelutarveratkaisun tai kaavoituksen yhteydessä.

Kemiönsaaren kunnan rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta lausuu, että saatavilla olevien tietojen ja puuttuvien ympäristöselvitysten

20.11.2024

perusteella Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n hankekokonaisuuteen ei ole tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. YVA-lain mukaista arviointimenettelyn soveltamisen yksittäispäätöstä ei kuitenkaan tule tehdä eikä yksittäispäätösmenttelyä olisi tullut aloittaa puuttuvien ja välttämättömien luontoselvitysten, kuten kasvillisuus- ja luontotyyppikartoituksen, pesimälinnustoselvityksen sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien selvittämisen takia. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo tärkeäksi luontoselvitysten tuloksiin tutustumisen ennen lausuntonsa antamista.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo tuo lausunnossaan esille, että maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventoinnissa Bogsböle-Nordvikin kylämaisema on esitetty uudeksi maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueajausehdotukseksi, mikä on hyvä huomioida Bomossenin alueen osalta. Suunnitellut aurinkovoimala-alueet aiheuttaisivat toteutuessaan vuosisatoja viljelykäytössä olleiden peltujen muuttumisen teolliseksi ympäristöksi ja olennaisia muutoksia vanhojen pihapiirien maisemasuhteeseen. Bomossenin alueen katsotaan olevan maisemallisesti herkkä jokilaakso peltomaisemineen ja kantatiloineen. Lisäksi hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita arkeologisia kohteita ja seudulla on arkeologista potentiaalia. Maisemaselvitysten yhteenvedon ei nähdä kuvaavan riittävästi hankkeen maisemavaikutuksia, vaan maisemaselvityksen tulisi olla käytettävissä YVA-tarpeen arvioinnissa. Aurinkovoimaloiden kuitenkin katsotaan muuttavan maatalousmaisemaa oleellisesti, ja siten YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn toteuttaminen nähdään tarpeellisenä.

Varsinais-Suomen liitto tuo esiin hankealueen sijoittumisen maakuntakaavan eri alueille ja kohdealueille sekä niiden suunnittelumääräykset, joissa on ohjattu muun muassa ympäristön ja maiseman huomioimisesta sekä vesiensuojelutavoitteiden edistämisestä. Varsinais-Suomen liiton aurinkovoimaselvityksessä hankealue on tunnistettu mahdollisesti soveltuvaksi tai osittain mahdollisesti soveltuvaksi, mutta ristiriitaiseksi alueeksi aurinkovoimalle, koska yleisesti hyväntuottoisten peltoalueiden säilyttäminen on tärkeää ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Hankesuunnitelmiin ei myöskään toistaiseksi sisälly ympäristö-, maisema- tai vesistövaikutusten laadukas lieventäminen, mikä nähdään tärkeänä jatkosuunnittelussa. Ilmastovaikutusten arviointiin toivotaan tarkennuksia elinkaaren ja päästövähennysten osalta. Myös yhteisvaikutusten arviointi nähdään vajaaksi ottaen huomioon muiden suunnitteilla olevien hankkeiden laajuudet ja sijainnit suhteellisen lähellä toisiaan. Kaikkien hankkeiden vaikutukset paikalliseen peltomaisemaan nähdään kertautuvina. Varsinais-Suomen liitto ei kuitenkaan näe YVA-menettelyn soveltamista tarpeellisenä tässä hankkeessa, vaan katsoo, että huolellinen vaikutustenarviointi, ja sen puutteiden täydentäminen sekä lieventämistoimet ovat riittäviä hankkeen jatkoon kannalta.

20.11.2024

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Vastineena Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoon hankkeesta vastaava toimitti arkeologisten selvitysten raportit sekä maisemaselvitysten alustavan yhteenvedon. Maisemaselvitysten alustavassa yhteenvedossa on tuotu esille, että Bomossenin hankealue on maiseman muuttumisen kannalta herkin, kun taas vaikutukset Makilan ja Påvalsbyn alueella on todettu vähäisiksi. Bomossenin osa-alueen läpi kulkevaan Rannikkoreittiin, sen virkistyskäyttöön sekä Norrlångvikintien laakson länsiosiin ja asukkaiden arkimaisemaan kohdistuu paikallisesti suuria maisemavaikutuksia. Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin alueisiin tai kohteisiin ei arvioida aiheutuvan maisemavaikutuksia, mutta joidenkin paikallisesti arvokkaiden rakennusten lähimaisema tulee muuttumaan vähäisesti tai kohtalaisesti. Kemiönsaaren suunnitteilla olevien eri aurinkovoimahankkeiden maisemalliset yhteisvaikutukset muodostuvat siitä, että alueilla liikuttaessa aurinkopaneelit näkyvät muutamassa eri paikassa, mutta useamman kuin yhden hankkeen paneeleita ei havaita samasta pisteestä. Maisemavaikutuksia tullaan lieventämään paneelien sijoittamisella ja istutuksilla ja maisemanäkökohdat huomioidaan suunnittelussa.

Vastineessa Varsinais-Suomen liiton lausuntoon Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy toteaa, että Bomossenin alueen ohjeellisen ulkoilureitin käytössä pysyminen otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa. Hulevesiselvityksessä arvioidaan ja pyritään vähentämään muun muassa ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Myös myöhemmin valmistuvassa hiilitaseselvityksessä otetaan huomioon hankkeen koko elinkaari ja päästövähennysten vertailu nykyiseen tai tulevaan sähköntuotannon päästöjakaumaan. Maisemaselvitysten raportit ovat käytettävissä myöhemmin. Yhteisvaikutusten arviointia varten toivotaan keskustelua lausunnonantajatahojen kanssa.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa on lueteltu hankkeet, joihin aina sovelletaan YVA-menettelyä.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 2 mom.).

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa, otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä.

20.11.2024

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen, saatujen lausuntojen, hankkeesta vastaavan vastineen sekä ELY-keskuksen käytössä olevien asiantuntijatietojen perusteella. ELY-keskus on arvioinut Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n Bomossenin, Makilan ja Påvalsbyn aurinkovoimahankkeen YVA-menettelyn tarvetta YVA-lain liitteessä 2 säädettyjen kriteerien mukaan sekä vertaamalla sen todennäköisten vaikutusten laatua ja laajuutta YVA-lain liitteessä 1 esitettyjen hankkeiden laatuun ja laajuuteen.

Hankkeen keskeiset YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavat ominaisuudet

Suunnitellun aurinkovoimalahankkeen todennäköisistä ympäristövaikutuksista keskeisimmät liittyvät hankealueen sijaintiin, ajalliseen elinkaareen sekä yhteisvaikutuksiin. Teollisen mittakaavan aurinkovoimalahankkeet ovat päätöksentekohetkellä pääasiallisesti sääntelemätön hankemuoto. Laajoista aurinkovoimalahankkeista ei ole vielä käytettävissä kotimaista ympäristövaikutusten seurantatietoa eikä käyttökokemuksia.

Ympäristöministeriön julkaiseman taustaselvityksen mukaan aurinkoenergian tyypillisiä ympäristövaikutuksia ovat esimerkiksi vaikutukset herkkiin ympäristöihin, ilmastoon, vesistöihin, maisemaan, ekologisiin yhteyksiin ja eläinten liikkumiseen, sekä ihmisiin kohdistuvat sosiaaliset vaikutukset ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa ([Aurinkovoimaloiden kaavoitus ja lupamenettelyjen opasaineiston taustaselvitys](#)).

Tarkasteltaessa YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta aurinkovoimalaitoksiin on sovellettu YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohtaa 2 f), jonka mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joissa yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonto pysyväisluonteisesti muutetaan toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla.

Päätöstä tehdessä on otettava huomioon myös YVA-lain liitteen 2 mukaiset arviointitekijät eli millaisia ovat hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä kuuluuko hanke YVA-direktiivin liitteen II hankkeisiin. YVA-direktiivin liitteen II kohdassa 3 a) on mainittu energiantuotanto, sähkön, höyryn ja kuuman veden teolliset tuotantolaitokset. Teollisen mittakaavan laitoksen määrittely EU:n teollisuuspäästädirektiivissä (2010/75/EU) puolestaan on ”tuotteen luonne, tuotannossa käytetyn laitoksen tai laitteiden teollinen luonne, tuotannon määrä sekä kaupallinen tarkoitus”. Energiantuotantolaitoksen alueen pinta-alan laajuuteen ei ole otettu YVA-direktiivin liitteessä II eikä teollisuuspäästädirektiivissä kantaa.

ELY-keskus toteaa, että teollisen mittakaavan aurinkoenergianhanke on direktiivin tarkoittama sähköä tuottava teollinen energialaitos. Jos sen ympäristövaikutukset ovat laadultaan ja laajuudeltaan verrattavissa YVA-lain hankeluettelon hankkeisiin, se edellyttää YVA-menettelyä.

20.11.2024

Aurinkovoimalaitoksille ei ole toistaiseksi määritelty pinta-alarajaa, jonka perusteella YVA-tarve määräytyisi.

Kyseessä oleva hanke on laajuudeltaan 131 hehtaaria. Hanke koostuu kolmesta erillisestä aurinkovoimala-alueesta sekä hankealueen sisäisestä sähköasemasta. ELY-keskus arvioi, että yhden kilometrin pituinen maakaapeli vie noin 0,4-1 hehtaaria maa-alaa. Hankealueesta suurin osa, noin 121 hehtaaria, on peltoa. Kaadettavan metsäalan pinta-ala olisi tullut eritellä selkeämmin, mutta hankkeesta vastaavan antaminen tietojen mukaan metsäalueita sijaitsee vain hankkeen alueiden reunoilla ja suurin osa alueesta on ihmisen muokkaamaa elinympäristöä.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Hankkeen osa-alueilla tai niiden välittömässä lähiympäristössä ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Makilan ja Pāvalsbyn osa-alueet hankkeesta sijoittuvat yleiskaava-alueen ulkopuolelle. Bomossenin osa-alueen itäreuna on *Kemiön keskustan osayleiskaavan* (2014) alueella, jolla se sijoittuu *maatalousalueelle* (MT) ja *maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle* (M). Alueen läheisyydessä on muutamia luontoarvoihin liittyviä yleiskaavamerkintöjä (luo- ja sl-kohteet). Hankealueen läheisyydessä idässä ja koillisessa on *pientalovaltaista aluetta* (AP) ja *maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja* (MY-1). Kyseinen yleiskaava on kaikkia energiahankkeen osia lähin yleiskaava.

Lukuun ottamatta edellä kuvattua osaa Bomossenin alueesta on hankealueella voimassa oleva kaavataso maakuntakaava. Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä koko hankealue kuuluu *maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita* (MRV) ja *matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen* (keltainen katkoviiva). Alueille ja niiden läheisyyteen on maakuntakaavassa merkitty myös muutamia voimajohto- ja tielinjauksia. Hankealueen läheisyydessä on muutamia maakuntakaavan merkittyjä muinaisjäännöskohteita. Hanketta varten toteutetussa arkeologisessa inventoinnissa on näiden lisäksi havaittu vanhan kylätien (kiinteä muinaisjäännös) kulkevan Bomossenin osa-alueelta, ja sisältävän alueella myös siltarakenteen.

Bomossenin alueen läpi Norrlångviikintietä kulkee pyöräilyreitti *Rannikkoreitti*, joka on merkitty myös maakuntakaavaan ohjeellisena ulkoilureittinä (vihreä palloviiva; *Matkärr-Långdalen*). Bomossenin alueen länsireunan tuntumasta kulkee Seveso III -direktiivin mukainen suoja- ja konsultointivyöhyke (musta katkoviivakehä), jolla on aurinkovoima-alueen ulkopuolelle sijoittuen vaarallisia kemikaaleja käsittelevää teollisuutta (tkem-kohdemerkintä). Alueen läheisyydessä lännessä on myös kaivostoimintaa (ek-kohdemerkintä). Makilan alueen läheisyydessä etelässä kulkee ulkoilureitti (vihreä palloviiva; *Kemiön luontopolku*).

Varsinais-Suomen liiton *Teollisen aurinkovoiman taustaselvityksessä* (2024) hankkeen alueet tunnistetaan pääosin *mahdollisesti soveltuviksi alueiksi* sekä osittain *mahdollisesti soveltuviksi, mutta ristiriitaisiksi alueiksi*. Alueilta sähkönsiirto on järjestettävissä hyvin, eikä aivan alueiden

20.11.2024

läheisyydessä ole merkittäviä luonto- ja kulttuuriarvoja, mutta alueilla on myös muuta keskeistä käyttöä peltoalueina ja sijainti vaatii myös tarkkuutta suunnittelussa esimerkiksi haitallisten maisemavaikutusten hillitsemiseksi ja hulevesien hallitsemiseksi.

Kaikki hankkeen osa-alueet sijoittuvat maakuntakaavassa *maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityisiä matkailun ja virkistystyksen kehittämistarpeita*. Näitä alueita koskee kaavamääräys: *Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita voidaan käyttää myös harkitusti haja-asutusluonteiseen pysyvään asutukseen. Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.*

Näiden seikkojen myötä aurinkovoimalan toteuttamiseksi olisi hyvä laatia yleiskaava. Voimassa olevan lainsäädännön puitteissa rakennusluvan myöntäminen aurinkovoimalle ei ole mahdollista suoraan yleiskaavan pohjalta kuten tuulivoimassa, vaan lisäksi tarvitaan suunnittelutarveratkaisu tai asemakaava. Valmisteilla olevassa alueidenkäyttölain tarkistuksessa selvitetään kuitenkin mahdollisuutta aurinkovoimaloiden rakentamista suoraan ohjaavalle yleiskaavalle. Valmistelussa olevien alustavien sisältövaatimusten mukaan kaavoituksessa olisi huolehdittava, että aurinkovoimarakentamista ei osoiteta merkittävässä määrin metsämaalle. Suunnitellusta hankkeesta metsäalueelle sijoittuu materiaalin perusteella vain pieni osa, muu alue on peltoa.

Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön ja virkistyskäyttöön

Hankealueelle tai aivan sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisia maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueita (VAMA ja RKY). Lähimmäksi näistä ulottuu *Sagalundin kotimuseon alue*, johon nähden hankkeen alueista Bomossan on lähimpänä (n. 1,8 km). Maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ei ole hankealueilla, mutta Pålvalsbyn alueesta etelään niitä on kaksi: Dragsfjärdintien eteläpuolella maatilat Södergård ja Östergård.

Materiaalissa on havainnollistettu hyvin kuvilla topografiaa hankealueella. On myös hyvä, että hankkeesta tullaan laatimaan maisemaselvitys, joka tulee sisältämään näkymäalueanalyysin ja havainnollistamisen. Havainnekuvien määräksi mainitaan viisi jokaista osa-aluetta kohden. Suunnitellun aurinkovoimalahankkeen on tunnistettu muuttavan ympäristön luonnetta ja täydennysmateriaalissa paikallinen maiseman muutos todetaan merkittäväksi Bomossanin alueen länsiosassa Norrlångvikin laaksossa. Hanke muuttaisi toteutuessaan alueensa maaseutumaiseman teollisuusympäristöksi ja peltojen avoimen maisematilan suljetuksi.

20.11.2024

Vaikutuksia virkistysmahdollisuuksiin kuvataan Bomossenin alueen osalta tarkemmin ja niissä huomioidaan myös Rannikkoreitin merkitys. Koska hankkeen kaikkien osien läheisyydessä on asutusta, on lähialueella tarvetta virkistyskäytölle. Yleensä virkistysarvot perustuvat suurelta osin maisemaan ja näkymiin, joten peltomaisemaan sijoitettavalla voimalalla on merkitystä sen viereisten alueiden virkistysarvolle. Myös kiinteät muinaisjäännekohteet, kuten hankealueelta havaittu vanha kylätie siltoineen, voivat lisätä alueen arvoa ja kiinnostavuutta virkistysympäristönä.

Maisemavaikutusten arvioimiseksi tulisi tietää, millaisia ovat aidat ja muut rakenteet ja mihin ne sijoittuvat – esimerkiksi tieto ruuvipaalujen tai maanvaraisia betoniperustusten käyttämisestä ei kerro vielä maisemanäkökulmasta kovin paljon, eivätkä erimerkkikuvat korvaa suunnitelmakuvia. On tärkeää tietää, miten maapohjaa käsitellään, muutetaanko maaston muotoa ja vaihdetaanko maa-aineksia sekä mitä paneelikentällä ja sitä ympäröivällä mahdollisella suojavyöhykkeellä on tarkoitus kasvaa ja miten aluetta hoidetaan sen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Vesiolosuhteiden ja kasvillisuuden muutokset muuttavat myös maisemaa.

Rakennetun kulttuuriympäristön kohteista maisemallisesti arvokkaaksi on määriteltä rakennus, joka on aivan voimala-alueen tuntumassa. Hankkeen vaikutuksia tähän olisi hyvä arvioida tarkemmin kuin vain osoittamalla sijainti kartalla. Metsäalueet, joilla on luonnontilaiseksi koettua tai sellaiseksi palautettavissa olevaa ympäristöä, näkymiä pelloille tai muinaisjäännekohteita, ovat potentiaalisia virkistyskohteita. Alueen pohjoispuolella on muinaisjäännealueita korkealla mäellä ja kaakkoisreunassa aivan suunnittelualueen vieressä.

Hankkeen kolme aluetta ovat yksittäin kooltaan verrattain pieniä, mutta muodostavat kuitenkin yhteensä noin 130 hehtaaria aurinkopaneelialuetta Kemiönsaaren keskustaajaman tuntumaan ja sijoittuvat myös lähelle virkistykseen käytettäviä alueita. Läheisyyteen sijoittuva Pāvālsbyn toinen, tässä YVA-tarveharkinnassa arvioitava hanketta laajempi hanke saattaa voimistaa myös mahdollisia hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia. Hankkeen keskeiset vaikutukset aiheutuvat sen laajuudesta, sijoittumisesta maakuntakaavan matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kohdealueelle ja sijainnista keskustaajaman tuntumassa. Eri toimintojen yhteensovittaminen olisi hyvä tutkia perusteellisten selvitysten kanssa yleiskaavoituksella.

Vaikutukset ihmisiin ja asutukseen

Hankkeen eri osa-alueille sijoittuu yhteensä 13 eri kiinteistön maa-alueita. Lisäksi YVA-tarveselvityksessä on kuvattu, että Bomossenin ja Makilan osa-alueiden ympäristöön 0,5-1 km:n säteelle sijoittuu ainakin 64 asuin- ja 28 lomarakennusta. Myös Pāvālsbyn osa-alueesta olisi tullut esittää vastaavat asuin- ja vapaa-ajanrakennusten määrät. Karttakuvasta (YVA-tarvearviointi, Pāvālsby, kuva 5-4) voi kuitenkin arvioida, että Pāvālsbyn osa-alueen kaakkoispuolella hankealueen välittömässä läheisyydessä on kymmeniä asuinrakennuksia. Yhteensä hankkeen vaikutusalueella sijaitsee paljon asuinrakennuksia. Suunniteltu aurinkovoimalahanke on

20.11.2024

kokonaisuudessaan kooltaan laaja ja tulee muuttamaan voimakkaasti asuin- ja vapaa-ajanrakennusten lähimaisemaa sekä ihmisten kokemusta elinpiiristään. Hankkeen eliniäksi on arvioitu 40 vuotta, joten sen vaikutukset ovat pysyväisluonteisia.

Turvallisuus ja riskit

Hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaiset riskit on arvioitu vähäisiksi ja muuntamoiden öljyn valuminen ympäristöön estetään kaukaloilla ja sähköturvallisuuden takia alueet aidataan. Pelastustoiminnalle olennaisia rakenteita ei ole kuvattu YVA-tarveharkintamateriaalissa, mutta hankkeelle tullaan laatimaan pelastussuunnitelma ja paloturvallisuus selvitykset.

Vaikutukset ilmastoon, kiertotalouteen ja elinkeinoihin

Hankkeen ilmastovaikutuksia ei ole YVA-tarvearviointiraporteissa arvioitu, joten ELY-keskuksen arvio ilmastovaikutuksista ja niiden merkittävyydestä perustuu muihin hankkeessa annettuihin tietoihin. Hankkeessa poistetaan metsää 10 hehtaarin alalta ja hanke ei tiettävästi sijoitu turvemaalle, joten ELY-keskus arvioi, että hankkeesta ei aiheudu merkittäviä ilmastovaikutuksia. Hankkeen ilmastopäästöt on suunniteltu arvioitavan myöhemmin, mikä on hyvä asia. Hankkeessa tehdään jätesuunnitelma ja jätteet kierrätetään, jos se on mahdollista. Hankkeen myötä poistuu tuotannossa olevaa peltopinta-alaa, mikä on syytä tunnistaa elinkeinoin hin kohdistuvina vaikutuksina.

Vaikutukset pintavesiin

Hankealueiden sijainti valuma-alueilla ja vesien kulkureitit on pääosin tunnistettu, Bomossenin kaakkoisosan vesien reittiä turvemaalta ei ole kuvattu. Läheisten pintavesimuodostumien nykytilaa ei ole mainittu, eikä vesistövaikutuksia ole arvioitu.

Kaikilla hankkeen osa-alueilla on vesistövaikutuksia etenkin rakentamisvaiheessa tehtävien maanmuokkaustoimenpiteiden myötä. Muun muassa aurinkopaneelien ja sähköasemien asentaminen, maakaapeloinnin kaivaminen, sekä tieyhteyksien rakentaminen peltovaltaisille alueille aiheuttavat ravinne- ja kiintoaineskuormitusta läheisiin uomiin ja niiden kautta rannikkovesiin. Norrlångviken on ekologiselta tilaltaan välttävä ja Vardskadsudden – Strömma on tyydyttävä.

Happamien sulfaattimaiden esiintyminen kaikilla hankkeen osa-alueilla on mahdollista. Maapinnan lähettyvillä sijaitsevat happamat sulfaattimaat vaarantavat lähistön pintavesien tilaa, mikäli niiden esiintymiskohdilla kaivetaan ja rakennetaan. Hanke ei kuitenkaan edellytä pintavesivaikutusten perusteella YVA-menettelyä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluun

Hankkeen myöhemmin valmistuvien luontoselvitysten tulokset tullaan huomioimaan jatkosuunnittelun aikana. ELY-keskus arvioi, että viitasammakkoa saattaisi esiintyä joidenkin hankkeen osa-alueiden ojissa tai muissa pienissä vesiaiheissa. Lisäksi ELY-keskus haluaa nostaa

20.11.2024

hanketoimijan tietoon hankealueen lähistöllä tehdyt lukuisat tuoreet susihavainnot, joiden perusteella voidaan todeta susien olevan varsin aktiivisia Kemiönsaarella. Lähellä sijaitsevaan Vreta-Rännilän luonnonsuojelualueella (YSA256748) on hydrologialtaan herkkiä luontoarvoja, joihin voi kohdistua mahdollisia vaikutuksia. Hankkeen osa-alueiden pienehkön yhteispinta-alan ja lähes yksinomaan ihmisen merkittävästi muokkaamalle alueelle sijoittumisen myötä ELY-keskus ei kuitenkaan näe tarvetta YVA-menettelylle hankkeen kohdalla luontovaikutusten osalta.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuskappaleessa on kerrottu tässä YVA-tarveharkinnassa arvioitavan kolmeosaisen voimalahankkeen lisäksi lähialueille suunnitelluista muista aurinkovoimahankkeista, ja todettu, että välimatkan vuoksi hankkeella ei ole yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Kemiönsaareen on suunnitteilla kyseisen hankkeen lisäksi kaksi aurinkovoimahanketta. Toinen hankkeista sijaitsee Påvalsbyn osa-alueen läheisyydessä ja on kooltaan laaja (186 ha). Ilmatar Oy:n hanke (82 ha) sijoittuu noin kuuden kilometrinpäähen arvioitavan hankkeen alueista. ELY-keskus arvioi, että suunnitellut hankkeet yhdessä voivat aiheuttaa vaikutuksia etenkin paikalliseen maisemaan, kulttuuriympäristöihin ja luontoon, mutta vaikutuksia ei arvioida todennäköisesti merkittäviksi.

Lieventämistoimenpiteet

Hankkeessa on suunniteltu muun muassa maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteitä. Toimenpiteiden suunnittelu nähdään yleisesti hyvänä, mutta niiden tulee olla jatkossa tehokkaampia, pyrkien vaikutusten aitoon lieventämiseen. Maisemahaittojen lieventämiskeinoja tulee myös tutkia virkistysreittien, asumisen ja siihen liittyvän kulkemisen sekä kulttuuriympäristöarvojen kannalta. Asutuksen tai arvokkaan maisema- tai kulttuuriperintökohteen suuntaan puustoisien vyöhykkeen tulee olla vähintään 100 metriä maisemavaikutusten lieventämiseksi. Lisäksi puustoisien vyöhykkeen tai kasvillisuusvyöhykkeen tulee kasvillisuuden poiston ehkäisemiseksi olla hankkeesta vastaavan hallinnassa. Hankkeen sijoituessa avoimille peltoalueille maisemavaikutusten lieventäminen paikallisesti ja mahdollisesti myös suhteessa maakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin ympäristöihin voi vaatia myös hankealueiden rajaamista.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Maakuntakaavatilanteen käsittelystä puuttuu vielä yleismääräyksien, esimerkiksi vesiensuojelumääräyksen huomioiminen sekä maakuntakaavan vastaisuuden arviointi.

Maisemavaikutuksia tulee arvioida eurooppalaisen maisemayleissopimuksen mukaisesti huomioiden kulttuuriympäristön, asuinympäristön, arkireittien ja virkistystien kannalta. Sen tulee kattaa Kemiön keskustan ja lähialueen hankkeiden ympäristö sekä sisältää viherverkkoselvitys tai -suunnitelma tai vastaava. Alueet, jolla voimalat voivat näkyä, tulee esittää kartalla huomioiden myös mahdollinen puuston

20.11.2024

poistuminen, ja tätä havainnollistaa ja arvioida suhteessa alueiden asuin- ja lomarakennuksiin ja niiden pihoihin sekä teihin ja virkistykseen mahdollisesti käytettäviin reitteihin ja alueisiin. On arvioitava, miten peltomaiseman muuttuminen teollisuusalueeksi vaikuttaa rakennetun kulttuuriympäristön arvoihin ja asuinympäristön luonteeseen ja viihtyisyyteen, ja arvioitava näitä muutoksia kaukomaiseman ja lähimaiseman osalta.

Vaikutukset Rannikkoreitin virkistyskäyttöön ja maisemaan tulee arvioida. On arvioitava myös, toteutuuko maakuntakaavan ohjeellisen ulkoilureitin määräys *”Ulkoilureitin tarkkaa linjausta suunniteltaessa tulee hyödyntää olemassa olevia teitä ja kulku-uria sekä alueen ympäristön erityispiirteitä, ja maisemaa”* eli säilyvätkö ympäristön erityispiirteet ja maisema.

Hankkeen myötä viljelyalaa poistuisi käytöstä, joten tulisi arvioida maankäyttömuutoksen vaikutus paikalliseen viljelyelinkeinoihin ja voiko vastaava maankäyttötarve kohdistua hankkeen myötä muille alueille pellonraivaustarpeena.

Hankkeen paloturvallisuus- ja pelastustoimien suunnitelmia on jatkossa tarkennettava ja huomioon tulee ottaa, että Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston [aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje](#) koskee myös teollisen kokoluokan aurinkovoimaloita. Myös välittömässä läheisyydessä sijaitseviin asuinrakennuksiin tulee suunnitella riittävä suojaetäisyys.

Happamien sulfaattimaiden esiintyminen tulee selvittää tarkemmin jatkosuunnittelussa, ennen kattavia maanmuokkauksia. Hankekokonaisuutta tulee jatkossa täydentää esittämällä vesistövaikutusten arviointi ja miten vesistöihin aiheutuvia haittoja vähennetään. Jatkosuunnittelussa on olennaista esittää rakennustoimenpiteiden sijainnit ja niiden laajuus, sisältäen rakennettavat tieyhteydet, sähkönsiirtokokonaisuudet, ja mahdolliset vesienhallintarakenteet. Yhteisvaikutuksia eri hankkeiden välillä on olennaista arvioida myös vesistöjen kannalta.

ELY-keskus ohjeistaa seuraamaan [Suomen ympäristökeskuksen luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -julkaisun \(Mäkelä ja Salo, 2024\)](#) ohjeita jatkossa tehtävien selvitysten suunnittelussa. Suunniteltujen selvitysten lisäksi ELY-keskus neuvoo tarkastelemaan tarvetta joidenkin lajien, kuten esimerkiksi viitasammakon kohdalla uudestaan. Mikäli selvityksiä ei koeta tarpeelliseksi jatkotarkastelusta huolimatta, tulee päätös perustella asianmukaisesti. Hankkeen jatkokehitysvaiheissa selvitysten avulla on pystyttävä poissulkemaan direktiivilajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin kohdistuvat vaikutukset. ELY-keskus kehottaa selvittämään susien ja muiden alueen läpi liikkuvien direktiivilajien potentiaalisia kulkureittejä hankkeen jatkovaiheissa, jotta hankealueen aitaamisesta mahdollisesti koituvat vaikutukset ekologiseen kytkeytyneisyyteen voidaan minimoida. Suden liikkuminen on hyvin vuodenaikasidonnaista, joten pelkän lumijälkikartoituksen avulla ei liikkumista voida selvittää, vaan tarpeen on tarkastella sudelle soveltuvan habitaatin kytkeytyneisyyttä. Vreta-Rännilän luonnonsuojelualueeseen

20.11.2024

mahdollisesti kohdistuviin vaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota hankkeen jatkossa. Suojelualueella on hydrologialtaan herkkiä luontoarvoja, joiden heikentyminen tulee välttää.

Yhteisvaikutuksia on tarkasteltava tarkemmin etenkin IBV Suomi Oy:n Päävalsin hankkeen kanssa muun muassa valmistuneiden luonto- ja maisemaselvitysten tulosten perusteella. Muut aurinkovoimahankkeet sekä maisemahäiriötä aiheuttavat hankkeet tulee esittää kartalla, jotta niiden yhteisvaikutukset maankäyttöön, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja virkistykseen voidaan arvioida.

Yhteenveto

ELY-keskus katsoo, että hanke on kooltaan pienempi verrattuna niihin aurinkovoimahankkeisiin, joihin on aikaisemmin edellytetty YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapausharkinnan perusteella. Hankkeessa arvioidaan otettavan käyttöön kohdan 2 f) mukaista pinta-alaa noin 10 hehtaaria. Hanke on kuitenkin YVA-direktiivin liitteen 2 mukainen teollisen kokoluokan sähköä tuottava energialaitos. Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n hankkeessa korostuvat etenkin vaikutukset paikalliseen maatalousmaisemaan sekä yhteisvaikutukset. ELY-keskus arvioi, että hankkeesta aiheutuu kielteisiä vaikutuksia etenkin paikalliseen maisemaan, mutta niiden ei katsota todennäköisesti olevan YVA-lain tarkoittamalla tavalla merkittäviä.

Hankkeesta vastaava on esittänyt toimenpiteitä, joilla suunnitellun aurinkovoimahankkeen vaikutuksia pystytään lieventämään. Lieventämistoimenpiteitä tulee jatkosuunnittelun aikana tarkentaa. ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta ei aiheudu YVA-lain hankeluettelon hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia ympäristövaikutuksia ja siten hankkeeseen ei edellytetä YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamista.

Tämä päätös koskee ELY-keskukselle toimitettujen 17. ja 20.6.2024 päivätyjen aineistojen mukaista hanketta. Mikäli hanke muuttuu laajuudeltaan, muilta ominaisuuksiltaan tai ympäristövaikutuksiltaan esitetystä merkittävästi, arvioidaan ELY-keskuksessa YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

Selvilläolovelvollisuus ja jatkotoimenpiteet

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä, on hankkeesta vastaavan YVA-lain 31 §:n mukaisesti sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamatta jättäminen ei poista velvollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia riittäväällä tavalla muissa hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisissa hyväksymismenettelyissä. Toiminnanharjoittajan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

20.11.2024

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ELY-keskuksen edellä esiin tuomat seikat eli maisema- ja yhteisvaikutusten huolellinen arviointi ja hanketta varten vielä laadittavien selvitysten (luonto-, ilmastopäästö- ja hulevesiselvitysten) tulokset. Yhteisvaikutusten arviointia sekä maisemavaikutusten lieventämistä tulee hankkeesta vastaavan ehdotuksen mukaisesti suunnitella yhteistyössä Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon ja Varsinais-Suomen liiton kanssa. Hanketta tulisi edistää yleiskaavoituksella.

Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan hankealueen kunnan verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa YVA-päätökset - Varsinais-Suomi ja Satakunta (ymparisto.fi) "Energiantuotanto" -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Mäkeläinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Anu Lillunen.

Liitteet

Liite 1 Hankealueen kartta
Liite 2 Valitusosoitus

20.11.2024

Jakelu

Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy c/o Fortum Renewables Oy

Tiedoksi

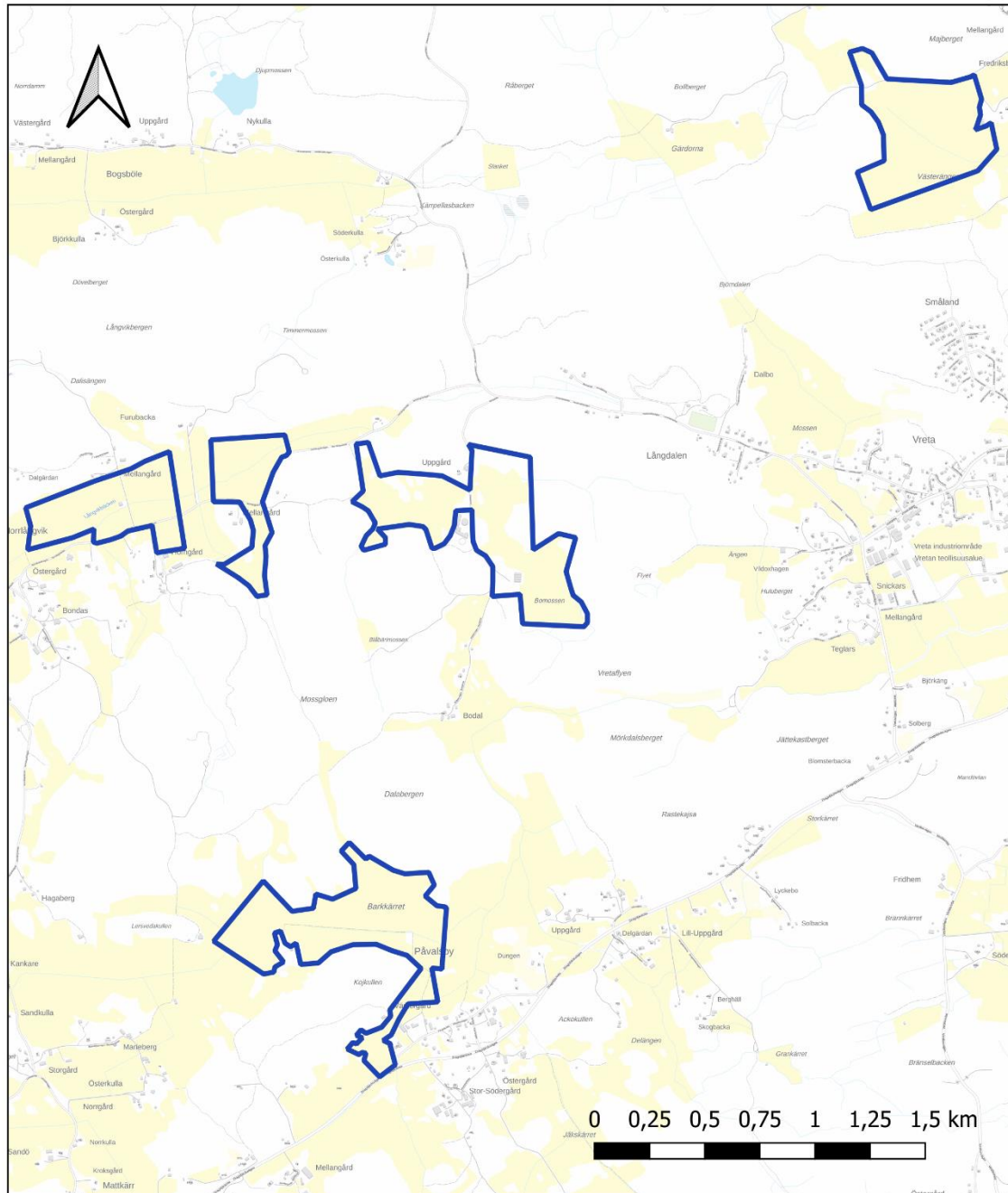
Kemiönsaaren kunta
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Varsinais-Suomen liitto

Tämä asiakirja VARELY/4236/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4236/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 20.11.2024 14:51

Esittelijä Mäkeläinen Sanna 20.11.2024 14:50

Liite 1 Hankealueen kartta

Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy:n hankealueen kartta ja eri osa-alueiden sijainti Kemiönsaaressa. Hankealue on rajattu sinisellä. Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskus, Maanmittauslaitos

20.11.2024

Liite 2 Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

20.11.2024

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointiajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Vaihde: 029 56 42400

Kirjaamo: 029 56 42410

Faksi: 029 56 42414

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti.

Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>